

Blåhakeland

Filmen är inspelad 7–9 juni 2012 i ingången till Storådörren i norra Härjedalen. Alla sekvenser är tagna med en Canon XL-H1A HDV-kamera, antingen med standardoptiken (XLIII, 20 x zoom upp till motsvarande 750 mm) eller när det gäller närbilder med ett gammalt gott Canon FD 100–300 mm zoomobjektiv som ger en effektiv brännvidd av upp till 2.200 millimeter när man sätter det på videokameran. Närbilderna finns framförallt i andra halvan av filmen, kan jag förutspå. Stativ har använts utom när motsatsen nämns.

Ljudet är upptaget med en Telinga-parabol utom när handkamera använts och i vissa andra fall (t.ex. slutscenen). Observera att det ständiga bakgrundsbruset inte är mikrofonbrus utan forsen (Storån) som ni kan se i de första sekvenserna. Jag kan tillägga att det inte hade gått att få så här bra ljudseparation på långt håll utan parabolen. Den slår alla vanliga riktmikrofoner när det gäller riktverkan och tar dessutom upp lite stereo som bakgrund.

Jag hade inte med mig någon mindre kamera för att följa fåglarna i flykten på ett bra sätt (det räckte med 35 kg packning) så den delen är dåligt representerad. Vilket gör att man inte ser mycket av de vackert röda stjärt- och vingpennorna. Ska bli mer av det nästa år!

Jag har inte försökt att identifiera olika individuella blåhakshannar, och har därför inte en aning om hur många som är med i filmen! Det ska jag ägna mej åt någon mörk vinterkväll.

Slutligen: om ni undrar var blåhakshonorna är så gissar jag att några av dem som flyger i scenen från 2'39" framåt är honor som jagas mellan enbuskarna av hanarna. Där var ett liv och kiv kan jag tala om. Men för övrigt håller de sig i bakgrunden.

0–17" Filmen börjar med några stämningbilder som visar att det är tidig vår.

18–30" Här ser man den typiska miljön för blåhakarnas spel: öppen terräng med enbuskar men också gles björkskog. Spelplatsen låg cirka 500 meter från den första tältplatsen, om ni undrar. (Handkamera)

31–38" Lite mer stämning...

38–55" Första blåhaken i närbild (FD-objektivet), men han vänder ryggen till och sjunger inte...

55"–2'19" Första sångaren som sjunger - vänder också ryggen till, och är inte helt representativ med sitt långsamma och lite meditativa sångsätt. Men blåhakar är svårförutsägbara. Han hinner med en del roliga ljud på den dryga minuten.

2'19"–2'34" För att komma lite närmare mina skådespelare flyttade jag efter första natten helt enkelt in i tältet på spelplatsen och ställde upp kameran där. Det var ett lyckokast – det tog inte lång stund innan jag var helt accepterad.

2'34"–2'39" Här står kameran med parabolen monterad på samma stativ.

2'39"–2'57" Blåhakarna är mycket rörliga under spelet. De jagar varann bland enbuskarna och man vet aldrig var de kommer att visa sig. Den här sekvensen är tagen

med handkamera och visar hur det kan vara att försöka få dem i sikte. Blåhaken som sätter sig mot slutet gav sig strax iväg igen, annars hade jag haft mer av den.

2'57"–3'49" Sen kommer en liknande sekvens där man först lägger märke till interrenen. Dvs renskällan som i själva verket är en blåhake, än så länge osynlig. Jag följer honom sen på väg upp i björken och vi ser honom på lite närmare håll (dock med standardoptiken).

3'49"–4'18" Här kommer en hel virtuell renhjord... en märklig upplevelse kan jag tala om.

4'18"–4'43" Nu använder jag FD-objektivet och kommer lite närmare. Den här blåhaken kan spela på kastanjetter, med mera. I bakgrunden en sävsångare.

4'44–5'01" The Storådörren Click Song... eller?

5'01"–5'42" Här är för en gångs skull inte blåhaken huvudpersonen utan den vackert bubblande spoven. Blåhaken lyssnar uppenbarligen ibland och jag tror att han försöker hitta tonen vid ett tillfälle.

5'43–6'06" Blåkhake i enbuske, närbilder. Vi hör den också sjunga i flykten efteråt.

6'07"–6'36" Om ni inte trodde på det där med renskällan så kolla här.

6'36"–6'55" Här en frenetisk sångstump som varken är clicksong eller kastanjetter men något däremellan. Vad eller vem har han hört på sina flyttningar?

6'55"–7'01" Det här är samma fågel i en björktopt några sekunder senare (kamerasekvensen på vägen dit blev inte njutbar)

7'02"–7'26" En fin sekvens tycker jag som följer en blåhake från en sittplats till en annan. Vilken energi i sången. Titta också på de vackra röda fjädrarna vid uppflogen, särskilt det första.

7'26"–7'55" Beklagar att det blev lite oskarpt på slutet här, FD-objektivet är ruskigt känsligt. Men han tål att lyssna på.

7'55"–8'44" En lång bit med samma blåhake i en björktopt. Två saker att notera: först det roliga bubblandet i början, och sen härmningen av en bergfink mot slutet. Han gör två försök och verkar nöjd med det andra!

8'44"–9'09" Mer bubbel, en del knatter och vad ska man kalla resten.

9'10"–9'21" Här kan ni se hur enkelt det är att fokusera med FD-objektivet, och så kan ni lyssna på renskällan en gång till.

9'21"–9'47 Fler konstiga ljud, bl.a. något som liknar ett morrande (mot slutet).

9'48"–10'21" Här är en duktig sångare igen och det mest originella i låten är när han härmar en såg. Ni kan också se att det blåser...

10'22"–10'28" Sista dagen var det mulet...

10'28"–10'39" (Höj gärna judet här.) En blåhake kom som för att säga adjö när parabeln redan var nerpackad och jag skulle gå. (Han fortsatte sen i en björktopp, förstås, men det tog jag inte med.)